

Ecclesie lib. 1. art. 46. Guillelmus de Rubion. 4. dist. 3. 8. quest. 1. art. 1. & ibi Guillelmus Vorriolog. q. vnica. artic. 1. concl. 1. in fine. Nicolaus de Orbellis. ibi. q. 1. 4. 5. Palacios ibi. disput. 2. concl. 3. Quandus ibi. quest. vnica. propositione. 16. Nicolaus de Niisa super. 4. sententiarum. part. 6. tract. 3. de matrim. quest. 7. concl. 2. Veraeruz. 1. par. speculi. art. 3. 1. conclus. vnica. Metina de sacrorum hominum continentia. lib. 4. controver. 7. c. 22. & multis sequentibus. praeiudic. c. 3. paulo post principis. Stunica de voto. q. 6. n. 116. Angles Floribus. 1. p. vbi de matri. q. 11. de impedimento ordinis. art. 3. difficultate. 1. Mozzius de matri. rit. qui matrimonium contrahere possunt. nu. 12. Vgolinus de sacram. vbi de matri. c. 19. nu. 4. Hieronymus Plati lib. 2. de bono statu religio. c. 21. sine. Azor lib. 12. institutionum moralium. c. 6. q. 3. & dicit esse probabile. neutram partem definens. Bellarminus in suis controver. lib. 2. de Monachis. c. 34. columna antepenultima. in solutione ad. 1. Et idem Azor eo. c. 6. q. 4. dicit similitur solo iure Ecclesiastico reddi professam per votum pauperatis solemne. inhabilem ad acquirendum rei suae cuius dominium. & ad transferendum illud in alium.

3. Alij vero sententiam non ex iure naturali. sed ex diuino positioe cōsurgere. Ita Almain. in suo tractatu de potestate Ecclesie cap. 15. Dicitur ea ratione. quod nil refert. a votum solemne prius ne matrimonio sit. an posterius: cum igitur votum solemne posterius matrimonio contummaro. illud non dirimat iure naturae. & ex vi sua. non dirimet quocumque. quando votum solemne est prius matrimonio. sed id habebit ex iure diuino positioe.

4. Tertia sententia ait. votum solemne professionis religionis ex vi sua. ac iure naturali diuino vim habere matrimonium postea in initum irritandi. secluso quocumque iure Ecclesiastico. Dicitur. primò ex decreto Syriaci Pontificis Epistola. 1. c. 6. & refertur cap. si quis sacro. §. si quis sacro. §. velate. 27. questio. 1. vbi ait contrahentes post votum solemne separandos esse verbo Domini. & auctoritate canonica. Non ergo solo iure Ecclesiastico. sed diuino quocumque. id matrimonium est irritum. Et confirmatur. quia Tridentinum sess. 24. de matrimonio. canon. 9. sic ait. Si quis dixerit clericos in sacris ordinibus constitutos. vel regulares castitatem sollemniter professos posse ma-

rimonium contrahere. contractumque validum esse. non obstantes lege Ecclesiastica. & voto. a. n. h. m. h. e. Vbi videtur lex Ecclesiastica referri ad sacros ordines. votum verò ad professionem: quasi ex natura huius voti sit. ut matrimonium postea contractum dirimat. Secundo. quia iure naturae res vni tradita. inualidè traditur alij. Nemo enim transferre potest in alium. quod iam non habet: iuxta regulam traditam. c. quod autem. de iure patron. per votum solemne religioni transferatur dominium personae in Deum. ita ut iam non habeat religiosus dominium sui corporis quasi acceptante votum: ut probaui disp. praecedenti. num. 7. & 14. ergo iure naturae est irrita translatio dominij in coniugem per matrimonium. Et confirmatur. quia haec ratio est iure naturae irritatio matrimonij subsequens penitentiam ex Ecclesia quasi acceptante votum solemne. at id non obstat. quo minus vbi acceptauit. dicendum sit. non ex iure Ecclesiastico. sed ex ipsa rei natura dissolui matrimonium postea subsequens. vt institutio praebendae Ecclesiasticae ex auctoritate Ecclesiae ortum habet. at illa institutione supposita. est contra ius naturale diuinum. illam vendere. Similiter contractus matrimonij pendet ex alterius coniugis acceptatione. at ea praemissa. dissoluit vi sua. & iure naturae alium matrimonij contractum subsequens. Et ratio est. quia auctoritas Ecclesiae non cōcurrit. quasi ita tueris dirimi matrimonium post in initum. sed quasi acceptantis: vt in matrimonio cōsentus alterius coniugis. Sed respondebis traditionem per contractum matrimonij. non pugnare cum traditione per professionem: vt clarè probat primum argumentum oppositae sententiae relatum. nu. 2. At quādo duo vincula non ita repugnant. quin simul stare possint. vnum suapte natura non expellit alterum. At solutio haec non exhaerit difficultatem. Quia vinculum matrimonij in fieri. id est. quoad sui initium ita aduerfatur professioni religionis praecedenti. vt nullatenus simul consistere possint: secus in facto esse. id est. postquam semel est legitime in initum matrimonium. tunc enim potest stare cum professione valida. Ratio discriminis ea est. quia non potest validè iniri matrimonium absque plena transla-

tione

tionem potestatis corporis. & iure. ac potestate vtendi illo. & obligatione mutuo cohabitandi: vt probaui lib. 5. disp. 10. num. 2.) quae translatio. & ius aduerfatur è diametro professioni. vt pote quae plenè transferat dominium corporis professi in Deum. cum obligatione perpetua abstinenti ad quibus veneris. & vfu coniugali: atque ita suapte natura obstat professio matrimonij validè in eodem. At postquam semel legitime contractum est matrimonium. cum plena hac translatione potestatis. & iuris. potest matrimonij essentia permanere. amissio iure vfu corporis. & cohabitationis (vt dixi eadem disp. 10. num. ultimo. in solutione ad vltimum.) Et constat. quando alter adulteratur: vel alter ex coniugis licentia proficitur. Et proinde cum tunc cessent quae directè pugnabant cum professione. potest validè professio emitti. Ex his ergo constat has traditiones non omnino: secum ita pugnare in facto esse. id est. quando professio est posterior matrimonio iam in inito. quia simul aliquando consistere possint at pugnare quidè profus in fieri. quando professio praecedat matrimonium in eundem. & hoc suapte natura. ex vi traditionis prius factae Deo per professionem. Concluditur igitur suapte natura. secluso quocumque iure Ecclesiastico. professionem praecedentem impedire valorem matrimonij subsequens. Et ideo hanc partem tuerentur. D. Thom. 4. d. 38. quest. 1. art. 3. quest. 1. c. 3. corpore: & ibi. D. Bonauen. artic. 2. quest. 1. Duran. quest. 1. in fine corporis. Maioris quest. 14. conclus. 1. c. 1. Capreolus. 4. d. 33. quest. vnica. artic. 1. concl. 1. Sotus lib. 7. de iust. q. 2. art. 5. colum. 7. versic. sed interrogas. & 4. d. 38. quest. 2. art. 2. colum. 4. versic. & vt claritatis gratia. Petrus de Soto lect. 5. de matrimonio. ad finem. Caietan. tom. 1. opus. tractatu. 27. de dispensatione matrimonij in occidentali Ecclesia. quest. vnica. §. vide

tur autem mihi. Victoria refectione de potestate Papa. num. 1. in solutione ad. 1. Ledesma. 2. par. 4. quest. 35. art. 2. fin. Vique-rius libro institutionum cap. 16. §. 7. vers. 9. impedimento. 3. Stunica de voto. quest. 4. num. 25. Henriquez lib. 12. de matrimo. cap. 5. numer. 2. sine. & numer. 3. initio. & num. 7. in fin. Valentia. 2. d. disp. 6. quest. 6. puncto. 5. colum. 3. §. est igitur. & col. 4. §. altero igitur modo: & §. penultim. & in 4. part. tract. de matrim. disput. 10. quest. 5. puncto. 3. in impedimento vesti. Aragon. 2. 2. quest. 88. art. 7. columna antepenultima. §. mihi ex his duabus. Petrus de Ledesma de matrimo. quest. 53. artic. 2. dubio vnico. conclus. vnica. Bartholomaeus à Ledesma dubio. 33. de matrimo. conclus. 2. Ludouicus Lopez. 2. par. instruct. de matrimo. cap. 48. in solutione ad. 1. & dicit esse probabile Veracru. 1. par. speculi. art. 31. sine. & Bellarminus numer. 2. allegatus. Et idem tenent ex Iurisperitis. Turrecrem. cap. presbyteris. num. 1. d. 7. & c. 2. art. 2. num. 4. & art. 3. num. 6. 27. quest. 1. Tabiona. verb. dispensatio. quest. 7. nu. 8. in solutione ad. 1. & verb. impedimentum. impedimento. 2. numer. 5. Couarrub. 4. de reat. 2. par. cap. 17. §. 4. num. 7. Alexander Carverius lib. 3. de sponsalibus cap. 6. fin. Matien. lib. 5. recapit. tit. 1. rubrica. gl. 1. numer. 70. Barbosa in b. r. c. si soluto matrimonio. 2. par. numer. 98. Vega. 2. com. sum. ma. cap. 57. casus. 16. Ex his sententijs prima omnino. amplectenda est. dicendumque solo iure Ecclesiastico dirimi matrimonium. Vt supra disput. 25. iuxta decreta Pontificum tanquam firmiorum. & probabiliorem sententiam defendimus.

Ad argumenta autem contraria. numer. 4. proposita facilis est solutio ex dictis disput. praecedenti. & ex dictis. numer. 2. & latissime videri possunt argumentorum refponsa in Michael Medina allegato. numer. 2. in odium. vni. cap. 1. in fine. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

DISPUT. VIGESIMASEPTIMA.

An ordini sacro sit iure diuino annexa continentia: & obligatio ad illam sit ex voto annexo. an ex sola Ecclesiae lege: & in quo essentialiter voti illius solemnitas consistat?

S V M M A R I V M. Quorundam questio disputanda sit. nu. 1.

Continentia est annexa ordini sacro. & conuenientissime. nu. 2.

Hac

Ita obligat abstinere à nuptijs, & ab omni a-
ctu venereo, nu. 3.

Referunt sententia afferens esse annexam iure
diuino, nu. 4.

Ex solo Ecclesie statuto est annexa, nu. 5.
Nec iuris diuini est, nec apostolici, ne ad sacros
ordines eligantur, nisi ij, qui nullo fuerint
antea matrimonio iuncti, nu. 6.

Nec ordini Episcopali est annexa iure diuino
continentia, nu. 7.

Soluuntur argumenta, n. 8.

Postnu. 8. inueniunt alia summaria.

NON Petit disputatio præsens, quo iure ordo sacer matrimonium subsequens dirimat: id enim disput. sequenti discutendum est: vbi numer. 8. ostendam posse stare, vt continentia sit annexa iure diuino sacro, & tamen sodo iure Ecclesiastico matrimonium subsequens dirimat: petit ergo disputatio hæc, qualiter obligatio ad castitatem seruandam sit ordini sacro annexa. Triplex igitur questio disputanda est. Prima, quo iure continentia sit ordinibus sacris annexa? Secunda, an ea obligatio sit ex mera Ecclesie constitutione præcipiens: promotis ad ordines sacros continentiam: an potius ex voto implicitè emisso in eorum susceptione? Tertio, in quo consistat essentialiter solemnitas illius voti?

Questio prima. An iure diuino, potius ne solo Ecclesiastico sit annexa continentia ordinibus sacris? Questio hæc non eo periciat, vt diseuriatur, num existentes in sacris teneantur iure diuino, & naturali ad continentiam, supposito voto, quod in eorum susceptione emittit. Qui enim fatentur id votum (quos. n. 10. referam) subinde concedere eam obligationem esse ex iure diuino naturali, ex quo vim obligandi votum sortitur. Qui verò id votum non admittunt (quos num. 9. citabo) negabunt eam obligationem ex iure naturali. Sed difficultatis punctus in eo situs est, an continentia annexa ordinibus sacris, siue ex voto, siue ex Ecclesie constitutione proficiatur, sit iure diuino annexa: an potius ex sola Ecclesie constitutione, statuentis eos teneri ad continentiam, aut ad votum continentie emittendum in ordinis sacri susceptione: ita vt cessante Ecclesie constitutione, nulla ratione tenerentur promoti ad ordines sacros continentiam seruare, nec id votum emittere? Et quidem conti-

nentiam esse annexam ordini sacro, ita vt illum sponte suscipiens teneatur in postero coninere, idq; conuenientissimum esse, fides catholica est. Id enim est definitum, c. rursus, qui cler. vel vou. cap. 2. de cleric. coniug. clem. vnica, de consanguin. c. si quis eorum, quod est ex 6. Synod. c. 6. & cap. erudescant, quod est ex D. Gregorio ad dominum Patriarcham, 32. d. & multis alijs textibus, quos num. sequenti referam: & nouissimè in Triden. sess. 24. canone. 9. De cuius legis antiquitate, & conuenientia longus esset tractatus instituedus, nisi præter multos Doctores antiquiores, nouissimè questio hæc esset disputata ab aliquibus, qui de hac re sunt omnino consensendi, vbi etiam argumentis hereticorum eam legem celibatus impugnantij satisfaciunt. Hi sunt Michael de Medina de sacrorum hominum continentia, toto lib. 2. & 3. Bellarminius in suis controuersijs, libro. 1. de clericis. c. 19. & sequentibus. Valentia in suis controuersijs, lib. vnico de celibatu. c. 2. & in sua 4. p. tractatu de sacra. ordinis, disp. 9. q. 3. puncto 5. §. 1. statim in principio. Et idem tenentur dicere omnes asserentes fornicationem clerici in sacris constituti esse sacrilegium: & coniugium promoti ad sacros ordines non posse debitum petere: quos referam locis proximè citatis.

His præmissis, duplex est sententia circa questionem propositam. Prima sustinet iure diuino annexam esse continentiam ordinis sacro. Ducitur, quia ab Apostolorum tempore Ecclesia latina, & Græca hæc tenus seruauit, ne ad sacros ordines promoti matrimonij inest. At iuris diuini videtur esse q; tadium in Ecclesia vigere. Secundo ex illo Lucæ. 21. vbi Christus suis discipulis dixit. *Attendite ne grauetur corda vestra crapula, & ebrietate, & curis huius seculi.* Quod D. Leo sermone. 8. de ieiunio decimi mensis, dicit in primis pertinere ad Ecclesie ministris. Et ad Timothe. 2. ait D. Paulus, *Nemo militans Deo, implicat se negotijs secularijs.* Et ad Titum. c. 2. suadet Tito Episcopo, vt secularibus curis deposito Deo inseruiat, & ad hoc ait apparuisse Saluatorè nostrum. Tertio, quia Deuter. 17. dicitur *Leuitas nescisse filios suos.* Quod falsum esset, si intelligeretur de Leuitis ministris veteris legis: sed intelligitur spiritaliter, & prophetice de ministris noui testamenti. Quarto, quia Syrius Pontifex in Epistola ad Himerium Tarræonensem Episcopum, præcipiens celibatui clericis, eam legem confirmat, quod Christus voluerit in Ecclesia sua castitatem radiare. Quinto, quia sacerdotes apud Ethnicos solo naturæ lumine duetos pudicitiam habebant cõmentissimè, vt ex varijs testimonijs constat, quæ latè congerit Tirac. l. 1. c. con nubia. à nu. 118. Significatur igitur obligacionem hæc ex ipso iure naturali diuino confurgere. Et ideo continentiam esse iure diuino ordini

in

in sacris fornicantes, sunt sacrilegij rei (vt dicemus hæc disput. n. 19.) Et si coniugatus quispiam ad ordines sacros inuita vxore promoueretur, non posset debitum petere (vt dicemus hoc lib. disp. 38. nu. 21.) vtrumq; autem falsum esset, si castitas ad quom tenentur, sola esset respectu abstinentiæ à nuptijs inuendis. Quippe voto non ducendi vxorem alitudo, non peccat contra votum fornicans, nec si ducat, tenetur debiti petitione abstinere. Et ideo ita docent Celata. 2. d. 37. q. 3. Gutierrez lib. 2. q. canon. c. 7. nu. 2. Valentia in suis controuersijs, lib. vnico de celibatu. c. 2. & in sua 4. p. tractatu de sacra. ordinis, disp. 9. q. 3. puncto 5. §. 1. statim in principio. Et idem tenentur dicere omnes asserentes fornicationem clerici in sacris constituti esse sacrilegium: & coniugium promoti ad sacros ordines non posse debitum petere: quos referam locis proximè citatis.

His præmissis, duplex est sententia circa questionem propositam. Prima sustinet iure diuino annexam esse continentiam ordinis sacro. Ducitur, quia ab Apostolorum tempore Ecclesia latina, & Græca hæc tenus seruauit, ne ad sacros ordines promoti matrimonij inest. At iuris diuini videtur esse q; tadium in Ecclesia vigere. Secundo ex illo Lucæ. 21. vbi Christus suis discipulis dixit. *Attendite ne grauetur corda vestra crapula, & ebrietate, & curis huius seculi.* Quod D. Leo sermone. 8. de ieiunio decimi mensis, dicit in primis pertinere ad Ecclesie ministris. Et ad Timothe. 2. ait D. Paulus, *Nemo militans Deo, implicat se negotijs secularijs.* Et ad Titum. c. 2. suadet Tito Episcopo, vt secularibus curis deposito Deo inseruiat, & ad hoc ait apparuisse Saluatorè nostrum. Tertio, quia Deuter. 17. dicitur *Leuitas nescisse filios suos.* Quod falsum esset, si intelligeretur de Leuitis ministris veteris legis: sed intelligitur spiritaliter, & prophetice de ministris noui testamenti. Quarto, quia Syrius Pontifex in Epistola ad Himerium Tarræonensem Episcopum, præcipiens celibatui clericis, eam legem confirmat, quod Christus voluerit in Ecclesia sua castitatem radiare. Quinto, quia sacerdotes apud Ethnicos solo naturæ lumine duetos pudicitiam habebant cõmentissimè, vt ex varijs testimonijs constat, quæ latè congerit Tirac. l. 1. c. con nubia. à nu. 118. Significatur igitur obligacionem hæc ex ipso iure naturali diuino confurgere. Et ideo continentiam esse iure diuino ordini

sacro annexam, affirmant Maioris. 4. d. 24. tora. q. 2. Vualdensis de sacramentis. c. 128. n. 5. & c. 129. statim in principio: & de sacramentalibus. c. 66. nu. 6. Franciscus Torrens lib. 2. de dogmaticis characteribus, fol. 85. col. 1. & fol. 88. col. 2. Cela. 4. d. 37. q. 1. fin. Et dicit probabilem Azor lib. 13. institutionum moralium. c. 12. q. 1. §. quãquam autem. Et idem tenent cum quadam moderatione. Clitovius lib. de continentia sacerdotum. c. 4. & Metto. lib. 2. de sacrorum hominum continentia. c. 7. sine, & multis sequentibus, vbi dicunt castitatem esse annexam iure diuino ordini sacro, quoad hoc vt sacris initiatus vxorem non ducat, aut matrimonio iuncto post ordinem sacrum non vtatur secus quoad vsum matrimonij ante ordinem sacrum contracti.

Secunda sententia (cui tanquam veriori ad hæreo, vti solo iure Ecclesiastico annexam esse continentiam ordinibus sacris: quantum enim ordo, suapte natura quandã afferat congruentiam, decentiam; castitatis matrimonio repugnantem, non tamen ex se parit virtutem præcepti, vt eo ipso quod Christus sacramentum ordinis instituerit, sit sacro ordine initiatus matrimonij iure diuino interdicitum. Probatur, quia licet sit aliquis traditio in ordine sacro, nõ tamen est totalis, sed ad cultum Dei, & diuinum officium, qui traditio non repugnat matrimonio iure diuino, cum tale præceptum nullibi reperiatur (vt collabit n. 8. ex argumentorũ solutionibus) nec iurē naturam. Cùm sit aliqui licitus matrimonij usus, & permissus gratiis, quãdo matrimonium est ante ordines, quãdo in e. cũ olim, de cleric. coniug. & D. Grego. lib. 1. epist. 42. subdiaconis Siciliæ cõcessit posse vt matrimonio ante ordines contrahat. Et cõfirmatur, quod si iure naturæ ordo sacer pugnaret cum matrimonio, essentq; incompatibilia, dirimeret vtiq; ordo sacer matrimonij ratum præcedens: inhar profectio solemnium. Cuius contrarium denarium est in extrava. antiqua. Ioan. 22. de voto. Secundo, quia in Triden. sess. 24. canon. 9. videtur aperte lex hæc de clericorum celibatu vocari Ecclesiastica. Vt pòderat disput. præcedentis. n. 4. in confirmatione primæ rationis. Et Calixtus. 17. c. presbyteris d. 27. appellat eam Ecclesiasticam. ibi. *Contra illa quorq; matrimonia ab haustuq; personis, disiungit, iuxta sacrorum canonum definitiones indicamus.* Et ideo hæc sententia tradunt. D. Tho. 2. q. 88. ar. 11. in fine cor-

poris.

-183-

poris. Caiet. in opus. tomo. i. tract. 27. de dispensatione matrimonij in occidentali Ecclesia. q. vnic. §. videtur autem mihi. Gaudas quod dicit. q. 38. Abulfes. c. 30. Nam. q. 109. col. 2. De 2. 4. d. 33. q. vni. ar. 3. in obli. 3. D. Anto. 2. p. tit. 1. o. c. 2. §. 9. vers. Pa. pa autē. & 3. p. tit. 1. c. 8. conclud. 2. Vigues. lib. in hunc. o. nom. c. 16. §. 7. vers. 9. impedi. men. 2. Claudius Spontanus lib. 2. de conti. nentia sacerdotum. c. 3. Palud. 4. d. 38. q. 4. ar. 4. n. 28. Sotus lib. 7. de iust. q. 4. ar. 2. co. lum. 4. vers. de terita propositione, & col. 8. vers. per hec ergo, & q. 5. ar. 3. in solutio. ne ad. 2. & 4. d. 38. q. 1. ar. 1. col. 3. vers. du. bliū tamē est, quo iure. Ouād. 4. d. 2. §. q. v. nic. propos. 9. Palacios. 4. d. 27. disput. 2. col. 2. vers. obli. c. i. for san. & col. 25. vers. ac dices, & d. 37. disp. vnic. cōcl. 4. & d. 25. disp. 2. conel. 6. Barthol. à Ledesm. de mat. tri. dub. 35. col. 2. Henric. lib. 10. de sacra. ordinis. c. 14. num. 7. Petrus de Ledesm. de mat. tri. q. 53. ar. 3. dub. 1. conel. 3. Bellar. in suis controuersijs. lib. 1. de clericis. toto. c. 18. Valentia. 4. p. tractatu de sacra. ordi. nis. d. sp. 9. q. 5. p. n. 10. §. 1. & in suis cō. trouersijs. lib. vnic. de cōsuetu. c. 2. Azor. lib. 13. in institutionum moralium. c. 12. q. 1. Aragon. 2. 2. q. 88. ar. 1. paulō ante solutio. nē ad argumenta. notabil. 7. & col. 3. §. hoc. rāmen non obstat. Ludouicus Lopez. 2. p. instr. de mat. tri. c. 48. in solutione ad. 1. Vinaldus candelabro. sacram. r. p. vbi de mat. tri. n. 142. 144. Vega. 2. tom. summæ. c. 57. casu. 6. Llamas methodo euationis ani. marum. 3. p. c. 4. §. 4. & ex Iuris peritis. In. noc. c. placet. n. vnic. de conuers. coniug. & ibi Ioan. A. n. d. nu. 4. Hostien. ibi. ad fin. Anton. n. 9. Abbas num. 7. Anchar. ad fin. Cardi. n. 3. q. 3. Henricus. nu. 7. Aretin. cō. sil. 59. n. 7. Ita. Brunel. de spōsal. conel. 70. nu. 3. Syl. votum. 4. q. 5. Tabiena verb. dis. pen. q. 7. nu. 8. in solutione ad. 1. Couar. 4. decre. 2. p. c. 6. §. 3. nu. 2. Rota in nouissi. mis. decil. 351. n. 11. & 12. Antonius Cuen. sis. 3. in institutionum maiorum tit. 1. 2. n. 219. Sumica de voto. q. 6. n. 116. Barbosa rubri. ca ff. soluto mat. tri. 2. p. n. 89.

6 Nec iuris diuini est, nec Apostolici, ne ad sacros ordines eligatur, nisi ij, qui nullo fuerint antea matrimonio cōiuncti. Quia D. Paul. 1. ad Timot. 3. & ad Titum. 1. scri. bit oportere Episcopam esse vxoris vnus virum. Et ex multis alijs probat Azor lib. 13. in institutionum moralium. c. 12. q. 7. Nec obstat D. Clemēs Epistola. 2. vbi ait ad do. minica ministreria tales eligendos esse, qui

ante ordines assumptos, vxorē non hōner. rint. Nam est intelligendus, id est, qui vxor.ibus suis non commisserit, atq; ita vnum coniugij negat sacerdotibus.

De statu autē Episcopali possit esse ma. ior difficultas, an iure diuino sit illi annexa castitas? Quod per se si oportet sit religio. se, vt tradunt DD. 2. 2. q. 18. 4. ar. 7. cui tamen iure diuino, & essentialiter annexa esse ca. stitatem, diximus disp. 25. n. 8. Deinde, qd Episcopi proposti sint populo, vt virtutū exemplar: atq; ita Matthæi. 5. appellantur sal terræ, & lux mundi. Id autē cum statu coniugali repugnare videtur. At dicendū est, solo iure Ecclesiastico illi annexa ratio. ne ordinis sacri. Quare (vt dicemus disp. sequenti. n. 13.) si Episcopus esset tantū cō. sētus, & confirmatus, & non dū in sacris constitutus, non teneatur status ad castitatem. Dacor, quoniam status cōiuga. lis non habet repugnantiam cum minist. rijs Episcopalibus, sed tantum ex quadam decentia, & honestate oportet Episcopū à cōiugio abstinere, quod secluso iure Ec. clesiastico non transit in præceptū. Deinde, quia D. Paulus (vt. n. præcedenti re. gū. li) dixit oportere Episcopum vnus vxoris esse virum. Et elegit in Episcopū Dionys. tam continentia illis annexam? num. 11.

Quid, si noluerit tunc vxorē, & an peccet mor. taliter? num. 12.

Quid, si ordo sacer sit iure iuris, vt quia fuit collatus à non vero Episcopo, vel de fuit ali. quid substantiale? num. 13.

An sit dicendum, iniurios sacris teneri duplici obligatione ad castitatem, nempe ex voto, & Ecclesie constitutione? num. 14.

Soluuntur argumenta. num. 15.

Post num. 15. inuenies summaria cetera, qua de siderantur.

Ad argumēta nu. 4. proposita responde. tur. Ad primū dic. ex ea auquiratur nō col. ligi præceptū esse iuris diuini, sed esse Ec. clesiasticū ab Apostolis originē trahē. Ad secundū dic. ijs in locis non interdici. omnino curas seculares, sed nimias, qua

non ut diuine plura. sed ut continentium voluntati Christi

auerant à spiritualis salutis cura necessa. ria, quam cōiugium minimē impedit, alias esset illicitum. Adde, nec ea omnia verba ad solos Ecclesie ministros referri, sed ad omnes etiam fideles, vt latē, & eruditē pro. bat Valentia in suis controuersijs, lib. vnic. de cōsuetu. cap. 2. Ad tertium dic. esto admittamus vaticinium esse de continen. tia ministrorum noua legis, non cōcludi. id fore præceptum diuinum, sed vaticiniū verificari, siue lege diuina, siue Ecclesiasti. ca præcipiatur illis continentia. Ad quartū respondeo, non inde colligi esse diuinum præceptum, sed conforme voluntati, Chri. sti, qui voluit castitatem in Ecclesia ente. re, eo modo, quoad bonum ipsius status perineret. Ad vltimum dic. inde argui esse cōforme rationi naturali, vt ei statui an. ne statum castitas, tanquā res illi decen. tissima, non tamen cōcluditur esse omni. nō necessariam.

S V M M A R I V M.

A Obligatio clericorum ad continentiam. An sit ex voto. Refertur quæ ad continentiam. v. 9. Hac obligatio est ex voto. num. 10.

Quid, si promotus ad ordines sacros ignoret vo. tum continentia illis annexum? num. 11.

Quid, si noluerit tunc vxorē, & an peccet mor. taliter? num. 12.

Quid, si ordo sacer sit iure iuris, vt quia fuit collatus à non vero Episcopo, vel de fuit ali. quid substantiale? num. 13.

An sit dicendum, iniurios sacris teneri duplici obligatione ad castitatem, nempe ex voto, & Ecclesie constitutione? num. 14.

Soluuntur argumenta. num. 15.

Post num. 15. inuenies summaria cetera, qua de siderantur.

Q VESTIO Secunda. An o. bligatio, qua tenentur clerici sacrorum ordinum ad continen. tiam seruandam, sit ex mera cō. stituitioe Ecclesie præcipientis continen. tiam illis, vel ex voto, quod Ecclesia annexit ordini sacro? Cōstitutio iam ex sola Ec. clesie constitutione teneri huiusmodi cle. ricos ad continentia superest discutere, an ea obligatio sit ex Ecclesie præcepto di. rectè præcipiente illis castitatem, vt præci. pit audire Missam diebus feriatīs, vel im. mediatè sit ex voto castitatis in ordine sa. cro tacitè emisso, mediatè autem ex Ecclē. siæ cōstitutione, qua id votū ordini sacro

annexit, quod iure diuino annexum non erat. Et procedit questio ex se, & seclusa ignorantia talis voti, aut contraria volun. tate: de quibus euentibus dicitur nu. 11. & 12. Nec existimet quisquam, parū referre ad rem morālē, vnum, aut alterum dicere. Nam multum refert, si enim est merum præceptum Ecclesiasticum, valida erit dis. pensatio Pontificia ad contrahendum ma. trimonium absque causa concessa. Secus si sit obligatio ex voto. Præterea, licet vali. dum sit in vtroque casu matrimonium vir. tute illius dispensationis absque causa con. cessione initum. Quod solo iure Ecclesiasti. co id votum dirimar contractum: matrimo. nij sequentem: vt dicemus disp. sequenti. num. 11. At si sola constitutio Ecclesie obliget ad castitatem, cum sit omninō va. lida dispensatio, poterit post initum mat. rimonium peti debitum: sicut si obliga. tio sit ex voto. Quia cū inuicem fuerit voti dispensatio, obligabit votum, inquan. tum patitur status matrimonij, nimirum ad nō petendum debitum. Quod latius hb. sequenti dicemus disp. de dispensa. tione in voto solemnī ordinis sacri. Dicit ergo quidam in præsentī disputatione, eā obligationem non esse ex voto, sed ex Ec. clesie statuto: atque ita votum istud annexum ordini sacro, quoad rem ipsam atti. net, aliud non esse, quā illam obligatio. nem iure Ecclesiastico inductam ad nō du. cendam vxorem post sacros ordines sus. ceptos, & ad perpetuam continentia dein. ceptis seruandam: eamque obligationem ap. pellari votum continentie (ait Valentia ita tim allegandus) implicitum: quod imposi. ta sit ijs, qui sacris initiantur, ob maiorem Dei cultum: qui finis in votis respici solet; & appellari solemne: quia instat voti solem. nis dirimit subsequentem matrimonij con. tractum. Ducitur hæc sententia. Quia cū votum sit lex priuata, quam quisque sua sponte sibi imponit, non videtur qua ratione in Ecclesie facultate situm sit, vo. to aliquem obligare, quāuis lege sua pos. sit illi continentiam indicare. Deinde, quia ad sacros ordines promotus teneatur quē contine, quāuis ignoret intinabilem votum illis annexit: aut expressè nolit vouere. At tunc constat non obligari ex voto: quod est lex priuata, propria sponte suscepta. Et idē huius sententia sunt Scot. us. 4. d. 37. q. vnic. §. dico igitur. Matthe. fillanus, quem referunt, & sequuntur di. centes esse communem sententia, Cardi. nalis

nalis. cle. ad nostrā vers. 7. n. 3. de heretic. & ibi Immo. n. vlt. Innoc. c. placet. n. vnic. vers. ex hoc apparet, de conuers. cōiug. Archid. c. cū in praterito, de conuers. cōiug. n. d. 84. & ibi Laurentius, & Hugo per ipsum allegati, & ibi Turrec. ad fin. idē Turrec. c. placuit, art. n. 6. in solutione ad. 5. d. 32. Ioann. de Lignauo. c. 2. de cleric. scilicet. Prepos. rubrica, qui clerici, vel vou. n. 3. & n. in Henric. c. rursus, in fin. qui clerici, vel vou. Bellamer. c. de illo. nu. 4. d. 32. Palud. 4. d. 37. q. 1. ar. 2. nu. 14. & d. 38. q. 2. art. vnic. nu. 12. Gandano quodlib. 5. b. 38. Decius. c. ac si clerici, in principio, in noua edition. n. 235. vers. 3. limitari potest, de iudicijs. Bonifacius elem. vnic. nu. fin. de consang. Paleotus de nothis, & spuris. c. 16. nu. 15. Stun. de voto. q. 4. Gutierrez. q. canonicis, lib. 2. c. 7. nu. 45. Valentia. 4. p. tract. de sacram. ordi. nis, disp. 9. quest. 5. punct. 5. §. 1. paulo post principium, & in suis controuersijs, lib. vni. c. de celibatu. c. 2. paulo post principium. Balthasar Mogollon tract. de his, que v. c. 8. §. 2. n. 26. & est probabile.

IO Ceterum multo probabilis est, eam obligationem non conjugere immediate ex constitutione Ecclesie, sed ex voto castitatis quod Ecclesia suo precepto annexit ordinibus sacris: cogitque eos, qui ordinē sacrū assumunt, ut votū castitatis emittant, non expresse, sed factō ipso, & tacite, quāuis enim nō voce vouent, ac factō, & opere proficetur castitate per factorū ordinū suspensionē: sicut per delationē habitus professorū, & exercitium actū illis solis competētium in religione. approbata inducitur tacita solemnis professio, c. vidua, de regular. Et quidē probatur primō id subesse potestati Ecclesie, & verē sic votū ligare. Quia quamuis Ecclesia neminem possit absolute cogere ad continentiam, quōd sit res meri consilij cap. integritas. 32. quest. 2. At in ordine sacro, quem confert, potest apponere condiciones, & leges iustas illi statui conuenientes, qualis est, ut ad illum promotus, castitatem voueat. Sicut quilibet in rei traditione potest legem apponere. l. in traditionibus. ff. de pactis. Et supposita hac lege, eō ipso quod quis vult sacris initiari, vult ex consequenti vouere, sicut vult obligari ad recitandum officiū canonicum, quod similiter est onus ordinis annexum. Quare id votum non est absq; propria voluntate, ut quōd officiū pratoris obit, aut ad episcopatum prouehitur, contrahit eō ipso obligationes statui, & officio annexas.

Deinde probatur reuera Ecclesiam decreuisse ut promouendi ad ordinem sacrum id votum emittant. Nan. D. Greg. lib. 1. epist. 42. in fin. & refertur. c. id. 28. sic ait, *Nallū facere diaconum presumat Episcopi, nisi qui se videtur castē promiserit.* Vbi gloss. verb. promiserit, dicit, expresse, vel tacite. Et c. diaconi, eadem. d. quod est ex Synodo Ancyrana. c. 10. sic dicitur, *Quicumq; sanē taceuerunt, & susceperunt manus impositionem, professi continentiam.* Cū ergo Episcopi non sint transgressores huius precepti, sed id obseruent, suscipientes, intelliguntur ipso facto vouere castitatem, licet non verbo. Idem probatur ex cap. eūm olim, de cleric. coniug. ibi, *Nos igitur attendentes quōd Orientalis Ecclesia voti continentie non admittit.* Ergo supponit in Ecclesia Occidentali, quæ est Latina, id votum continentie esse ordinibus annexum. Præterea id appellatur votum cap. vnic. de voto, in 6. & extrauag. antiquę Ioannis. 22. de voto. Et in concilio Toletan. 2. & refertur cap. de his. d. 28. Et ideo hanc partem sustinent. D. Tho. 4. dist. 37. q. 1. ar. 1. corpore, & ibi Ricardus art. 1. q. 1. corpore. Capreolus. 4. d. 33. q. vnic. ar. 1. fin. & ibi Deza. q. vnic. art. 4. ad finem. Caiet. reproband. contrariam sententiam, in opus. tom. 1. tract. 27. de dispensatione matrimonij in Occidentali Ecclesia quest. vnic. 5. quoad secundum. Abulen. cap. 5. Math. quest. 200. paulo post principium. Vualden. de sacramentalibus. c. 66. n. 2. D. Anton. 3. p. tit. 1. cap. 8. concl. 2. Clichtoueus de vita, & moribus sacerdotū cap. 21. paulo post principium. Arboreus lib. 5. Theosophie. cap. 7. paulo post principium vers. rursus obijciat. Sotus lib. 7. de iust. q. 4. ar. 2. col. 4. vers. de tertia propositione & q. 5. ar. 3. ad 2. & 4. d. 38. quest. 1. art. 1. column. 4. vers. est tamen animaduertendum, & artic. 2. col. 3. vers. quare profectō. Petrus de Soto lect. 5. de matrim. §. ceterū rationem. Castro lib. 13. aduersus hereses verb. sacerdotium, heresi. 4. Viguerius lib. institutionum. c. 16. §. 7. vers. 9. impediment. 4. paulo post principium. Michael Metin. late impugnans contrariā sententiā, lib. 5. de sacrorum hominū continentia cap. 2. & sequentibus. Ouandus. 4. d. 25. q. vnic. propositionum maiorum tit. 12. nu. 219. Gutierrez lib. 2. q. canon. c. 7. num. 2. Stunica de voto q. 6. n. 119. Barboza rubrica. ff. solut. mar. 2. p. nu. 100. & 101. Spino speculo testament. glof. 12. principali nu. 2. vers. votum autem solemne.

§. ar. beatus. Philareus de officio sacerdotis, tom. 1. p. 2. lib. 2. c. 9. statim in principio. Aragon. 22. q. 88. ar. 11. col. 2. §. his conlicitis, & col. 4. fin. Henriquez lib. 10. de sacram. ordinis. cap. 14. n. 7. fin. & lib. 12. de matrim. c. 5. n. 9. Emmanuel Sa in sum. verb. ordo. n. 28. Bañes. 2. 2. q. 12. ar. 1. pag. 672. §. secunda conclusio. Azor impugnans contrariam sententiam, lib. 13. Institut. moral. c. 12. q. 6. & c. 14. q. 10. Vega. 2. tom. summ. c. 57. casu. 7. & 11. Petrus de Ledesma. de sacram. vbi de sacram. ordin. c. 6. difficultate 1. dict. 3. & de matrim. q. 53. art. 3. dubio. 1. in corollario, quod inferit ex 3. concl. Barthol. ad Ledes. de sacram. ordinis, dubio. 14. col. penul. vers. 7. Ludo. Lopez. 2. p. instruct. de matrim. c. 49. col. 5. vers. ad verbum. Manuel. 2. tom. summ. 2. editione. c. 96. nu. 4. concl. 4. & ex Iurisperitis, glof. c. coniugatus, verb. continentiam, de conuers. cōiug. & extrauag. antiquę Ioan. 22. de voto, in fin. & c. vnic. de voto, in 6. in casu positio ne, notab. 3. & verb. sacri. & ibi Dominicus n. 5. & ibi Fran. n. 1. notab. 4. glof. c. eūm olim verb. votum, de cleric. coniug. & ibi Host. n. 1. fin. Anton. n. 8. Abbas. nu. 4. Card. in fin. Immo. nu. 7. Calderin. tit. qui clerici, vel vou. conf. vnic. ad fin. Idem Host. summa tit. de ætate, & qual. nu. 5. vers. sed nū quid cōditionaliter. Speculator. tit. de statu monach. §. vlt. n. 42. idem Abbas. c. Ioanni. n. 1. notabili. 1. de cleric. coniug. idem Card. c. vnic. n. 1. q. 1. de cleri. per statum promoto. Idem Dominicus. c. 1. nu. vnic. vers. nota quōd, & c. diaconi, fin. 28. d. & c. quoniam nu. 3. d. 31. & c. placuit nu. 1. & c. nemo. paulo post principium. d. 32. Idem Immo. c. vlt. clericorum nu. 1. de vita, & honest. cleri. Barbatus conf. 60. nu. 5. vol. 1. Monald. sum. vbi de voto. §. qualiter possit votum redimi. Asten. summa. 2. p. lib. 8. tit. 22. ar. 1. q. 3. Lex regia. 39. tit. 6. p. 1. Turrec. c. 1. n. 1. d. 28. Rosella verb. impedimētum, impediment. 11. n. vlt. Supplementū summe Pifang. verb. ordo. 1. n. penul. Syllu. matrimonium. 8. q. 12. dicto. 2. Nauar. summa. c. 22. n. 5. Alexand. Carrer. lib. 3. de spō salibus. cap. 3. Greg. Lopez. l. 32. verb. ha tal virtutē tit. 6. p. 1. Anton. Cuc. lib. 5. institutionum maiorum tit. 12. nu. 219. Gutierrez lib. 2. q. canon. c. 7. num. 2. Stunica de voto q. 6. n. 119. Barboza rubrica. ff. solut. mar. 2. p. nu. 100. & 101. Spino speculo testament. glof. 12. principali nu. 2. vers. votum autem solemne.

II Quod autem dicendum sit, si initiatus sa

cris ignorat votum ordini annexum, non constat inter Doctores. Id autem absq; cōtrouersia est, ita initiatum teneri omnino continere, nec posse valide matrimonium intrare. Quōd potuerit Ecclesia iustissimam de ce libatu clericorū legem indicare, atq; ea ligare quoscunq; in posterum promouēdos, siue scierint, siue ignorarint prædictā legem. Sicut quantumvis ignorent, tenentur officium recitare, & alias status leges obseruare. Eō vel maximē quōd lex semel legitime promulgata omnes ligat, quantumvis ignorantes: quantumvis hi ad culpa transgressiōnis legis excusentur, vt tradunt Doctores in materia de legibus. Eam autem esse Ecclesie mentem in lege cælibatus cōstat ex vsu Ecclesie. Et ita docent Ioann. And. c. Ioann. n. 7. q. 2. & ibi Anton. n. 13. Anchar. n. 8. q. 2. Card. n. 6. q. 1. Immo. nu. 15. de cleric. coniug. glof. c. presbyter. verb. ignorantie. d. 28. & consentiūt omnes Doctores statim allegandi: in sola enim ratione obligandi discrepant. Hoc autem intelligendum est, quando quispiam intellet ad sacram ordinem promoueri, ac continentie votum annexū ignorauit. Sit enim penitus ignorauit se ordinem sacrum recipere, non cogetur in foro conscientie continentiam seruare. Quōd non susceperit sacrum ordinem voluntariē: eō quōd fuerit ordinatus ignorans prorsus, quid in eo fieret, vt disp. 30. dicemus idē de infante ordinato, propter eandem rationem. At in foro externo cogetur vtique. Quia ea ignorantia non presumetur probabilis. Ita docet Azor. lib. 13. institutionum moralium. c. 14. q. 10. Discrepant verō Doctores, num scierint ordinatus ignorans prorsus votum annexū ordini, teneatur continere ex voto, an ex sola Ecclesie constitutione. Et quidem ex hac fola teneri, affirmat Vincentius, & Goffred. c. eūm olim, de cleric. coniug. quos refert dicens eorum opinionem esse verissimam, Abb. ibi. n. 4. Monaldus, & Rosella nu. præcedenti allegati. Idem Syllu. quando ignorantia fuit inuincibilis, secus si talis, vt non excusari, matrimonium. 8. q. 12. dicto 2. Et Nauar. sum. hispāna. c. 25. n. 108. ait teneri tunc saltem: ex Ecclesie constitutione. Quod inde probatur, quia votū est lex priuata, quam quispiam sponte sua sibi imponit. At ignorans prorsus votum caret voluntate vouendi, ac per consequens imponendi sibi eam legem. Alijs autem placet teneri tunc etiam ex voto. Quia eō ipso q; sciens, & volens est sacris ordinibus intia-

tus, licet ignorat votum annecti, emittit tacite votum. Qui enim vovum sciens, & prudens efficit, & vult, facit, & vult subinde ei annexa. Vt sciens suscipiens pratoris munus, voluntate quoque suscipit, opera officio annexa, licet ea ignorat; eod vel maxime, quod ascendens ad ordinem sacrum semper novit se alium statum eligere, & ascribi militi clericorum, & accedit intentione salute virtuali faciendi, quod vult Ecclesia, atque ita consequenter vovendi, vt Ecclesia prescribit, licet ipse ignoret, quid Ecclesia velit, ac precipiat. Et hoc mihi valde placet. Et ita sustinent ex voto teneri Cardinalis d. c. cum olim, in fine. Et ibi Imola nu. 7. Azor lib. 13. institutionum moralium, c. 14. q. 10.

12. Similis difficultas est de promotio ad sacros ordines, qui in promotione habuit expressam intentionem minime se ad continentiam obligandi. Hunc enim adhuc ad eam obligari, saltem ex Ecclesie constitutione, qua omnes spote promotos, velint, nolint, obligat, nemo est, qui dubitet; nec in dubium id vertere possit. Atque huc peccare mortaliter, si habuit intentionem non promittendi verum, & ex animo continentiam, recte docuit Palacios. 4. d. 37. disput. vnic. concl. 3. sine. Quod in re gravissima contra tenent statuto Ecclesie. In dubium autem vertitur, an tunc, teneatur ex voto. Id enim aliqui affirmant. Quod id votum annexum sit ex Ecclesie constitutione ordinis independenter ab ordinati voluntate. Sicut & onus recitandi officium Canonicum. Ita affirmant Ricardus. 4. d. 37. ar. 1. q. 1. corpore. Palud. 4. d. 38. q. 2. ar. vnic. nu. 12. Nauar. summa. c. 22. n. 52. Palacios 4. d. 37. disp. vnic. concl. 3. sine. Alij dicunt idem, quia licet protestetur se nolle continere, at accedens postea ad ordines, videtur ab ea voluntate per protestationem declarata recedere. Sic Dominicus. c. Diaconi, ad finem. d. 28. Idem significat Toledo libr. 7. Summa, capit. 8. numer. 3. reddit enim hanc rationem: quia illa nolitio est sola quaedam nolentia, at absolute vult, quando vult ordinem. Aliam rationem tradit Turrecrem. c. 1. n. 1. d. 28. quia habens intentionem non vovendi, adeo violenter presumitur vouisse, vt nulla probatio admittatur in contrarium. Sed hoc ad forum contentiosum pertinent, in quo presumitur recessus ab ea contraria voluntatis protestatione: nec admittitur oppositi animi probatio. Ideo mihi placet, vbi verum adfuit

animus non obligandi se ad continentiam, ex sola Ecclesie constitutione, teneri sic promotum ad continentiam seruandam, & abstinendum a matrimonio. Quod ad cetera precepta, & opera ordinibus annexa, possit. Ecclesia sponte ordinatos, velint, nolint, attingere: secus de voto: id enim eius nature prolix repugnat: vt potest quae est, esse legem priuam, quam quispian sibi magis voluntarie imponit. Et ideo hanc partem teneatur Palud. 4. d. 37. q. 1. ar. 2. num. 14. Supplementum Gabrielis. 4. d. 38. q. vnic. ar. 2. ad finem, vbi dicitur. col. ligi potest, & d. 37. q. vnic. ar. 2. post. 2. c. cluionem. D. Antonius. 3. p. tit. 1. c. 8. post. 2. conclusionem. Syllu. matrimonium 8. q. 12. dicto. 2. Durandus. 4. d. 7. q. 1. fine corporis. Arboreus lib. 5. Theosophia; c. 7. paulo post princip. vers. rursus obijciat. Bassolis. 4. d. 47. q. vnic. ar. 1. Nicolaus de Nijssa super 4. sententiarum, tractatu. 6. p. 2. 2. de matrim. q. 7. paulo post princip. Antonius Cucus lib. 5. institutionum maiorum, tit. 12. num. 220. Palacios. 4. d. 37. disp. vna, col. 2. vers. quod verum sint. Angles floribus. 1. p. vbi de matrim. q. 1. de impedimento ordinis, ar. 1. diff. 4. m. 5.

13. De promotio vero inualide ad sacros ordines, qui verum promoueri vult, at ordo fuit irritus, deficiente aliquo substantialiter requisito: aut quia ordinans se finxit Episcopum, an valide possit inire matrimonium, dubitavit Damasceus in. q. sua. 2. tit. qui clerici, vel vou. Quod sponsalia etiam nulla ex alio defectu, quam consensus, pariant publice honestatis impedimentum. c. vnic. de sponsal. in. 6. at in ea parte inclinavit, vt matrimonium valeat. Quae verissima est, vt statim probabo: & ita docent gloss. c. vnic. verb. approbatus, de voto, in. 6. & ibi Archid. n. 3. Ioan. And. ad finem, Dominicus. n. 14. Palud. 4. d. 38. q. 2. ar. vnic. n. 10. & 11. Et ibi supplementum Gabrielis. q. vnic. ar. 2. vers. secunda diuisio voti. Abul. c. 30. Num. q. 61. sine. Brunellus de sponsalib. conclus. 31. nu. 7. Barbosa rubr. ff. soluto matrim. 2. p. n. 100. Discordant autem praedicti Doctores, an hic saltem voto simplici teneatur ad castitatem, ac proinde peccet matrimonium iniens. Quod affirmant Ioannes Andreas, Dominicus, ac Brunellus ibidem. Ducuntur, quia profitens in religione, qua falsum existimabat approbata, vel alias inualide, tenetur ob suam profertendi intentionem voto simplici castitatis. c. quidam, & c. pla-

cet,

14. cet, de conuers. coniug. similiter ergo inualide ordinatus tenebitur ob intentionem validum ordinem suscipiendi, simplici castitatis voto. Et confirmatur, quia procedit in hoc casu ratio decisionis illorum textuum, nimirum, vt actus, qui non valet, eo modo, quo fit, valeat modo, quo valere potest: iuxta textum. c. vnic. §. porro, de desponsat. impub. in. 6. Ceterum verius est, hunc ad nil prorsus obligari. Quod docet Palud. Supplementum Gabrielis, Barbosa eisdem locis. Qui bene tradit disparitatis rationem inter inualide profertentem, & inualide ordinatum. Quia cum castitas sit essentialiter annexa statui religioso (vt probauit disput. 25. numer. 8.) non verum ordinari facit (vt dixi hac disput. numer. 5.) sed ex statuto Ecclesie, tanquam accessoria statui, & tacite in eius susceptione promissa: hinc est, vt profitens in religione emittat per se, & principaliter, votum castitatis: quamuis ergo non valeat vt solemne propter aliquid acceptationis defectum, valebit eo modo, quo valere potest, nempe, vt simplex. At suscipiens ordinem sacrum non emittit per se, & principaliter, votum castitatis, sed accessorie, & in consequentiam status, ob Ecclesie constitutionem. Quod igitur principale non valet, id, quod veniat in consequentiam, nullum effectum producere potest. l. 3. §. finali. ff. de ferui. rusti. praed. l. cum principalis. ff. de regulis iuris.

15. Ex dictis forsan quispiam inferet, ordinatum sacris ordinibus sponte, ac consensu voti castitatis annexi, duplici obligatione astringi ad castitatem, altera ex voto, altera vero ex Ecclesie constitutione. Si enim ea duplex obligatio non concurreret, vbi cessaret obligatio voti, nempe, in volenti non vouere, nulla obligatio superesset. Quod est contra omnes, & contra dicta, numer. 11. & 12. Rursus inde inferet, consilium in sacris fornicantem, duplici malitia vltra simplicem fornicationem infici, & ea quidem specie diuersa, vt iudex extrahens iniuste reum ab Ecclesia, astrictus voto non extrahendi, admittet duplex sacrilegium, alterum, contra Ecclesie preceptum iubentis ob loci sacri reuerentiam, ne extrahatur alterum, contra votum id inter dicens, ob fidem traditam praestandam Deo. Similiter ergo peccabit sic promotus contra voti fidem, ac contra Ecclesie preceptum continentiam indicens ob reuerentiam ordinis. Sed id omnino negandum est. Idque communis omnium concep-

16. tio attestatur. Nullus enim afferit eam duplicem malitiam: imo (vt n. 30. videbimus,) sacerdos fornicans, si professus sit, fatetur dicens se esse profertentem, tacito sacerdotio. Quod verum habere non posset, si in sacerdote esset alia malitia, vltra contra votum, quod est in professo. Quare dicendum est preceptum Ecclesie non esse immediate de continentia a sacerdotibus obseruanda, sed de voto castitatis emittendo, quod vbi emissum fuerit, obligabit, ac ab illo cofurget ea continentia: lex: at dicitur mediate procedere ex Ecclesie constitutione, non quia si Ecclesia nouum continentiae preceptum statuat (vt contingit in exemplo iudicis allato) sed quia Ecclesia praecipit id votum emitti (vt dixi nu. 10.) Et optime docet Merin. lib. 5. de sacrorum hominum continentia. c. 3. Quare hoc significantes dixerunt, Vincencius, Goffredus, Abbas, Rosella, Syl. n. 1. allegati, consensu voti annexi dicit ad ordines sacros promouetur, teneri ex voto ad castitatem: signari autem ignorantia probabilis, ex Ecclesie precepto. Et similiter Arbor. nu. 122. relatus dixit non habentem contraria voluntatem teneri ex voto: habentem autem ex Ecclesie lege. Quasi Ecclesia directe voluerit solum ad votum emittendum astringere, & eo astrictus noluerit amplius ligare: quia tamen in facultate ordinati situm erat fingere votum, nec Ecclesia potest aliquid voto obligare contra eius voluntatem: ne in foro conscientiae ordinatus ille, qui noluit vouere: ab obligatione speciali continentiae annexae ordini liber maneret, instar fidei professi, illum sua specialis lege Ecclesia astringit. Nec diuersis finis allegatus voti, & praedictae constitutionis, duplicem arguit malitiam, vt num. 30. declarabimus.

Ad argumenta. n. 9. proposita, constat ex dictis, nu. 10. 11. & 12. vbi explicuimus qualiter Ecclesia possit cogere ad id votum emittendum, illudque sit voluntarium. Et an nolens, vel signorans voto ligetur.

S V M M A R I V M.

AN votum solemne ordinis consistat in vera traditione, & sit per se, & ex natura sua solemne? Refertur opinio, nu. 16. Proponitur sententia Authoris, num. 17. & ibi enodatur. c. vnicum de voto, in. 6. Solemne ordinis differt specie a solemni professionis, non autem a voto simplici, nec ex natura rei, nu. 18.

N

Initiatus

Initiatus ordine sacro fornicans, est reus sacrilegij, ac tenetur eam circumstantiam fateri, num. 19.

Rejicitur sententia asserens Monachum, aut clericum ordinis sacri fornicantes, non esse reos voti violati, nu. 20.

Refutantur dicentes concubium sacris initiati, esse simplicem fornicationem, nu. 21.

An qui simul sacerdos, & presbiter est, si fornicetur, satisfaciatur confitens se sacerdotem, aut presbiterum esse. Refertur triplex sententia, nu. 22, 23, 24.

Vota, aut iuramenta multiplicata non constituunt novam malitiam necessario fatendam in fractione, nu. 25.

Secus si sit iuramentum, & votum de eadem re, nu. 26.

Presbiter fornicans non satisfaciatur, si se votum emisisse dicat, nu. 27.

Nec si sit simul sacerdos, & dicat se esse sacerdotem, nu. 28.

Nec si dicat se fecisse votum solemne, sed debet se presbiterum dicere, nu. 29.

Satisfaciatur dicens se esse sacerdotem tacito presbiterum, nu. 30.

Sacerdos non presbiter fornicans, satisfaciatur dicens se esse ordinis sacri, nu. 31.

Imò sat est dicere se contra votum deliquisse, nu. 32.

Nec Episcopus, aut praelatus religionis fornicans, tenetur se in se scandalo circumstantiam dignitatis fateri, nu. 32.

Si religiosus Societatis Iesu nondum solemnisiter presbiter fornicetur, satis fatetur dicendo se peccasse contra votum castitatis: nec peccata religiosi votum non aduersa continet circumstantiam necessario fatendam, nu. 34.

Qui fecit expresse votum castitatis, & est sacerdos, & emisit vota simplicia biennij in societate Iesu, satisfaciatur explicans se votum castitatis violasse, nu. 38.

Quid, si presbiter, vel sacerdos, vel habens votum castitatis, promiserit se non habiturum molliciem, nu. 38.

Si presbiter, aut sacris initiatus, aut alio voto castitatis ligatus, iuret se seruatum castitatem, tenetur hanc circumstantiam iuramenti fateri, nu. 37.

Probabile est presbiterum sacerdotem fornicantem satisfaciatur dicendo se emisisse votum castitatis, nu. 38.

Soluuntur argumenta, nu. 39.

Verbo ultima. An votum solemne ordinis sacri consistat in vera, & perfecta traditione, per quam eo ordine initiatus se do-

minio sui corporis abdicat, & illud transfert in Deum, instar voti solemnis professorum, sitque per se, & ex natura sua solemne? Fortiter enim id ita esse suadet textus cap. vnico, de voto, in 6. vbi Ecclesia illud votum vt solemne admittit, & equiparat illud voto solemni professionis. Idemque habetur in extrauag. antiquae Ioannis 22. de voto. Quod si dicas, expresse non appellari solemne simpliciter, sed quoad effectum dirimendi matrimonium. Cum eodem prorsus modo loquatur vterque; textus de voto solemni professionis, idem de eo dicendum erit: atque ita concludetur aut in neutro, aut in vtroque voto, esse veram traditionem. Et confirmatur, quia non est ratio cogens, cur negemus eam traditionem in ordine, quam concedimus in professione religionis, licet non quo ad omnia, ad quae se tradit religiosus, quia promotus ad ordines non vouet paupertatem, at quo ad castitatem seruandam, quam vterque; solemnisiter vouet. Cum vterque status fixus, & immobilis omnino: ita vt contra gesta sint prorsus irrita. Secundo quia ordinatus se dedicat diuino obsequio ad castitatem seruandam, & mutat statum: Episcopus nomine Ecclesiae acceptat. Et si dicas nullam esse formam traditionis, nec acceptationis. Obstat, quia idem contingit in professione tacita: votum autem hoc solemne est tacitum. Tertio, quia Greg. XIII. in bulla qua incipit, Ascendete Domino, appellat vota, quae religiosi Societatis Iesu emittunt finitio nouitatus biennio simplicia. Cui tamen per illa statuatur dirimi subsequens matrimonium. Non igitur sufficeret per votum sacro ordini annexum dirimi sequens matrimonium, vt appellari deberet solemne, si in eo traditio non esset. Et confirmatur, quia cum de voti solemnis essentia sit perfecta traditio, vt diximus disp. 25. n. 7.) si in hoc voto traditio perfecta non reperitur, neutiquam erit solemne. Quod est contra. di. 8. cap. vnico: & contra. d. extrauag. antiquae. Et ita in eo voto esse traditionem, per quam transferatur dominium corporis in Deum, affirmant Ioan. Andr. c. vnico, de voto in 6. nu. 1. & ibi Archid. n. 1. Anchar. n. 2. notabili 3. Dominicus. n. 10. Card. clem. vnico. n. 19. q. 2. de consang. Metina lib. 5. de sacrorum hominum continentia. c. 8. assentit; tamen verum solemne esse, ac tamen veram traditionem continere, ac professionem, & tantum differre quod sit traditio ad pauciora. Et D. Th. 4. d. 38. q. 1. ar. 2. quaest. iuncul. 3. corpore, & ibi Ricard.

art. 7. quaest. 2. corpore Brunellus de sponsalibus, concl. 3. numer. 2. Celsia. 4. d. 37. quaest. 4. B. g. in sua Summa casu. 49. statim in principio, Mattiengo lib. 5. Recop. tit. 1. rubric. gloss. 1. numer. 157. Barbosa rubr. ff. soluto matrimonio. 2. part. num. 90. fine, & num. 98. 99. Grassis. 2. part. decisionum lib. 2. cap. 12. num. 40. quae ponunt traditionem in ordine sacro, ac in professione. Faciunt etiam docentes votum solemne professionis, & ordinis esse eiusdem speciei: quos. n. 18. referam.

17 Alii Doctores, quos disput. 25. numer. 7. reuulimus, dicentes essentiam voti solemnis consistere in ea traditione, per quam dominium corporum transferatur iure naturae, dicentes id votum non esse simpliciter per se solemne, quia non reperitur in eo perfecta traditio, qua transferatur dominium corporis in Deum, sed esse per se votum simplex castitatis, dici autem per accidens, & extrinsecè solemne, quod habeat effectum positum ex ecclesiastica constitutione annexum voto solemni, qui est subsequens matrimonium dirimere. Nec hic loquendi modus alienus est à vero loquendi modo, quo vniuersi Theologi loquuntur. Nam omnes illi eam vim sacramentis, scilicet penitentiae, & Baptismi tribuunt, vt ex attrito efficiant contritum: cum tamen substantia doloris, & obiectum, eadem perseuerent, & dolor ille, qui ante susceptionem sacramenti erat propter poenas inferni, non transiit in dolorem propter Deum, ac proinde per se, & essentialiter dolor ille prior est attritionis per susceptionem sacramenti: appellatur verò per accidens, & extrinsecè dolor contritionis, quod virtute sacramenti habeat eandem effectum, qui competit contritioni absque actuali sacramenti receptione, cum solo proposito recipiendi, qui est restituere peccatorem ad gratiam. Sic ergo votum illud annexum ordini sacro, est per se, & essentialiter simplex: ac dicitur solemne extrinsecè, & per accidens, quia habet eundem effectum voti solemnis. Et idem caute cap. vnico, de voto, in 6. non appellatur solemne absolute, & simpliciter, sed quoad effectum dirimendi matrimonium: & quoad hoc equiparatur voto professionis: & sicut non obstantia ea equiparatione, est differentia in modo dirimendi, quod votum solemne (inquit) dirimat ex natura sua, & iure naturali. (Vt probauimus disput. praecedenti, num. 4.)

Ar votum ordinis sola constitutione Ecclesiae. (Vt dicemus disput. sequenti, numer. 11.) ita est differentia in modo, quo vtrumque est solemne. Sed dices, eam differentiam non colligi ex eo textu. Id fatebuntur Doctores huius sententiae, si neque colligitur discrimen modi irritandi, ac colligitur ex ratione & auctorum doctrina. Et Caetera, est expresse huius sententiae to mo. 1. opuse. tract. 27. de dispensatione matrimonij in Occidentali Ecclesia, quaestio. vnica. 5. videtur autem mihi: vbi ait, id votum non esse solemne per se, sicut votum professorum, sed per accidens solemne. Quia per accidens coniungitur sacro ordini: nec ordinatus exhibet se ipsum ad castitatem, sed ad ordinem ministerium. Vbi expresse vocat solemne per accidens, & dicit in voto castitatis non esse traditionem. Et ferè expresse idem tenet Sotus lib. 7. de iust. quaestio. 5. artic. 3. ad 2. versic. sed inferes, vbi ait, votum hoc non esse ex iure diuino solemne, sed ex iure positivo, hoc est, solo statuto Ecclesiae redens personas inhabiles ad matrimonium. Vbi clarè totam huius voti solemnitatem in eo sitam esse dicit, quod ex Ecclesia statuto dirimat matrimonium subsecutis. Et eodem lib. 7. quaestio. 2. artic. 5. colum. 6. paulò ante versic. igitur si opinio, ait, si votum solemne professionis solo iure humano dirimeret subsequenter matrimonium contra statum, ablato eo statuto, id votum manere per se simplex. Cui igitur ipse sentiat, votum solemne ordinis solo iure humano dirimere, confect aperte id votum nullam aliam rationem voti solemnis habere praeter illam extrinsecam, & per accidens sibi coniunctam solo Ecclesiae statuto dirimendi matrimonium. Idem non obscure sentiunt Doctores, qui traditionem voti solemnis in eo constituunt, quod per ordinem constituitur clericus sub Episcopi potestate ad cultum Dei, & ad diuina officia, ac idem sit aliquis traditio, cui non repugnat matrimonium, sed per accidens coniungitur castitas. Sic explicat Deza 4. dist. 23. quaest. vnica, artic. 3. notabili. 4. Valentia in suis controver. lib. vno de celibato cap. 2. Petrus de Ledsma de matrimonio. quaest. 53. artic. 3. dubio. 1. conclus. 1. in prima eius probatione, & in solutione ad. 1. vnde in solutione ad. 2. concludit, quantum cap. vnico de voto, in 6. equiparantur votum professionis, & ordinis sacri, ac reuera esse maximam diuersitatem in-

ter vtrumque votum, quæ colligitur ex ipsa rei natura. Et ipsemet Valencia eodem cap. 2. paulo post principium, & in sua. 4. part. tractat. de Sacramento ordinis, disput. 9. quaestio. 5. puncto. 5. §. 1. paulo post principium, dicit votum hoc appellari solemne, quod instar voti solemnem dirimat matrimonium ex Ecclesiæ statuto. Et idem Sorus lib. 7. de iust. quaestio. 2. artic. 5. column. 6. versu. igitur si opinio: & Aragon. 2. 2. quaest. 88. artic. 11. column. 11. §. secundum est aduertendum, explicant eam traditionem reperiri in ordine, quæ est ad diuinum cultum. Atque ita concludit Aragon notabil. 3. esse latissimum discrimen inter traditionem, quæ est in ordinis sacri susceptione, & in professione. Constat ergo ex his omnibus Doctoribus, non esse veram traditionem, per quam transferatur dominium corporis in Deum, ad castitatem seruandam: ut in religionis professione, sed aliqualiter tantum, & non ad castitatem, sed ad ministeria diuini cultus: ac per accidens adiungi votum illud castitatis. Erit igitur id votum, simplex ex natura sua, & per se: ac extrinsecè, ac per accidens solemne, quod voti solemnem effectum habeat. Deinde, quia vniuersi ferè Doctores, vno vel altero excepto, asserunt votum solemnem ordinis dirimere ex solo statuto Ecclesiæ matrimonium subsequens (ut disput. sequenti videbimus) estque sententia receptissima. Videmus plerique ex illis dicant id competere iure naturali voto professionis, quod sit traditio, per quam transferatur dominium corporis in Deum (ut dixi disp. precedentium. 4.) Sentiant ergo eam traditionem non reperiri in voto solemnem castitatis ordini annexo: aliam professio eodem iure naturali dirimeret matrimonium. Quamuis enim id votum ex solo Ecclesiæ statuto annexum est, ac semel annexum, si esset per se solemne, cum vera traditione, instar voti professionum, dirimeret vtique iure naturali subsequens matrimonium. Siue non obstant ennexionem solius iuris Ecclesiastici, obligat instar voti simplicis, iure natura, & diuino, ac impedit eodem iure matrimonium iniri. Adde D. Thomam. 2. 2. q. 88. art. 11. & multos alios absque contro uersa fateri, posse Pontificem dispensare in voto solemnem ordinis sacri, cum tamen posse in voto solemnem professionis negè. Cuius differentia alia ratio esse noquit, nisi quod in voto ordinis sacri non reperia-

tur perfecta traditio, secus in voto professionis. Tandem ratio huius differentia ea est, petita ex rerum natura: vbi enim ius humanum non disponit, ad ipsas rerum naturas est confugiendum. Cum igitur ex nullo textu constet differentia inter ambo vota: Imò æquiparentur cap. vnic. de voto, in 6. ex ipsa vtriusque status natura, differentia hæc petenda est. Status ordinis sacri non habet suapte natura castitatem adiunctam, sed ex solo Ecclesiæ statuto (ut numer. 5. probauimus) nec promotus ad sacros suapte natura renunciat nuptijs, nec moritur seculo, quasi ad aliam se transferens vitam, & ita non est cur dicamus illum alienationem sui facere: sed tantum ob ministerij sacri decemiam adiungit Ecclesiæ votum castitatis, statuens vt per illud instar voti solemnem, dirimeretur matrimonium subsequens. Quæ omnia secus se habent in statu religionis, qui continet suapte natura castitatem, & est perfecta mori spiritalis, ut dixi disp. 25. num. 8. Ceterum retenta nostra sententia, qua asserimus, non differere votum simplex, & solemne per solam traditionem (cum ea quoque reperitur in aliquibus votis simplicibus, vt supra dictum est) hoc solo statuto Ecclesiæ, dicendum est, votum ordini sacro annexum per se, & simpliciter esse solè in statu voti professorij, atque ita Bonifacium. VIII. cap. vnic. vtrumque votum æquiparat, dicitque esse solemne.

Hinc primò deducitur bene dixisse Cordubam summa quaestio. 3. Ludouicum Lopez. 1. part. instr. cap. 29. versiculo, præterea huic affinis est. Votum solemne ordinis, & professionis non differre specie in genere moris, neque est audiendus Manuz. 1. tomo summa. 2. editio cap. 53. numero. 5. dicens vtrumque votum differre specie à voto simplici. Sed dicendum est, neque hæc duo vota differre inter se specie, neque etiam à voto simplici, sed per solam Ecclesiæ constitutionem decernentis, hæc duo vota dirimere matrimonium, non autem votum simplex.

Secundò deducitur pro materia confessionis, quid in ea quaestione dicendum sit. An professus in sacris constitutus fornicans, teneatur vtriusque voti circumstantiam fateri? Et in primis, tanquam res certa, supponendum est, non tantum professum, sed etiam solo ordine sacro iniunctum, fornicantem, esse reum sacrilegij: ac proinde teneri fateri illam circumstantiam voti

annexi ordini sacro: tanquam qua species mutet. Constat, quia vltra fornicationem virtuti temperantia aduersam, de linquit in religionem violans castitatis votum. Quod si sentiat quispiam obligationem castitatis annexam ordini sacro, non esse ex voto, sed ex mera Ecclesiæ constitutione: vt sentiunt Authores numero. 9. relati: adhuc teneatur dicere sacrilegum esse eam fornicationem. Quia cum Ecclesiæ castitatem præcepit clericis, ob reuerentiam ministeriorum factorum, quibus vacant: id præceptum ad religionem pertinet: ac subinde eius violatio sacrilega est. Quod si quis velit dicere, id præceptum esse tantum de abstinendo à matrimonio, reprobatum est numer. 3. Idem etiam constat ex Concilio Toletano. 2. quod refertur cap. de his. d. 28. vbi expressè clericos fornicantes, tanquam sacrilegij reos, ab Ecclesiæ reiciendos esse decernitur. Et ita sentiunt, Abulenensis cap. 5. Marth. quaestio. 204. columna. 2. versu. de primo patet, Clidanzus de vita, & moribus sacerdotum cap. 21. paulo post principium. Nauar. summa Hispana cap. 25. numer. 108. Celaj. 4. dist. 37. quaestio. 3. Sorus lib. 7. de iust. quaestio. 4. artic. 2. columna. 4. versu. de tertia propositione. Gutierrez quaestio. canon. lib. 2. cap. 7. numer. 3. Aragon. 2. 2. quaestio. 88. artic. 11. columna. 2. §. his constitutis. Toledo lib. 4. summa cap. 17. numero. 21. Azor lib. 13. institutionum moralium cap. 12. q. 6. ad finem. Et omnes Doctores numero. 22. & 23. allegandi hoc supponunt, & solum disputant, an qui simul sacerdos, & professus est, fornicans teneatur sacri ordinis, & professionis circumstantiam fateri, an solam alteram. Idem docet Stronica de voto. q. 4. nu. 28.

Quare reicienda prorsus est ea sententia, quam amplectuntur Geslon regulis moralibus, tractatu de matrimonio alphihero. 15. litera. I. Supplementum Gabrielis. 4. distinctio. 24. quaestio. vnic. artic. 3. post dubium: 3. versu. hinc oritur dubium: & distinctio. 38. quaestio. 1. articulo. 3. §. circa nunc dicta, post. 3. dubium, conclusionem. 7. Tabiena votum. 1. numero. 3. notabili. 2. asserentes fornicationem sacerdotis, aut monachi non addere circumstantiam specie diuersam à simplici fornicatione, ac necessariò facendam. Quod votum non cadat proprie supra materiam a-

lio præcepto debitæ, sed sit tunc quasi noua confirmatio, & radicatio obligationis præcepti illius, ac proinde nouam non addat, sicut contingit in eo, qui vota de eadem materia reperit: quorum transgressionem vni malitia obnoxiam esse dicemus. n. 2. Sed hanc sententiam, erroneam & longè à veritate alienam, & communi sentiendi modo, appellat Castro lib. 1. de lege poenali cap. 10. columna. 5. Quia cum altera obligatio sit ex lege naturali diuina, pertinens ad temperantiam virtutis, altera autem sit ex voto, pertinens ad religionis virtutem, qua strictiori vinculo se obstringit veniens, ad castitatem, quam iure naturali ferens teneatur, & ad non ducendam uxorem, dicendum est, necessariò duas esse obligationes specie diuersas, ac proinde in transgressionem duplicem reperiri malitiam.

Similiter non est admittenda sententia aliorum dicentium concubium clericij factis initiati, esse simplicem fornicationem. Ducuntur per caput, quia circa, de bigamis, vbi loquens rextus de presbyteris concubinarijs, sic ait. *Cum eis tanquam simpliciter fornicationis notatis.* Et cap. presbyter. dist. 28. ibi. *Presbyter si fornicatus fuerit, vel adulterium commiserit.* Sic docent Cardinalis clemen. ad nostrum, versu. 7. num. 3. de hæret. & ibi Immo numero vltimo. Idem Immo cap. vt clericor. numero. 8. versu. aduerte tamen de vita, & honest. cleric. Felib. cap. at si clericus, in principio, numero. 14. versu. vtrum autem: & ibi Decius in noua editione, numero. 229. versu. non obstant, de iudicijs. Bermondus de publicis concubinarijs. §. & alios non publicos concubinarijs, numero. 12. Paulus Grlan. de penis omnifariam coitus, quaestio. vltima numero. 2. Iulius Clar. lib. 5. receptarum §. fornicatio, numero. 8. & 6. incestus, numero. 1. versu. sed nunquid committitur, Bofsius practica, titul. de coitu damnato, numero. 10. & 16. Veliquez de Acondado. 1. 9. Taur. in gloss. 10. numero. 10. Gutierrez quaestio. canon. lib. 2. cap. 7. numero. 44. At sententia hæc confonditur ex dictis, numero. 19. Et ad rextus. quibus innititur, respondet bene Azor lib. 11. institutionum moralium. cap. 1. quaestio. 6. ad finem, id solum velle eos textus, ne clerici fornicatio sit appellanda adulterium, suprum, incestusve. Quod nomen non pauci Iurisperiti illi tribuunt.

12 Potissima autem difficultas est, an sacerdos, qui simul professus est, fornicans, teneatur utramque circumstantiam fateri. An potius satisfaciat alteram explicans, aut se voto castitatis ligatum esse? Quidam aiunt minime teneri utramque circumstantiam fateri, sed satisfacere dicendo se sacro ordine initiatum esse, explicando. Quod voto ordinis sacri, & professionis non distinguantur specie, nec alterum notabilem deformitatem addat. Sic sentiunt Corduba summa quaestio. 3. Ouardus. 4. d. 25. quest. vnica. post. 9. propositionem, corollario. 2. Ludovic. Lopez. 1. par. instrud. c. 29. column. 9. §. praeterea huic affinis est. Manuel. 1. tomo summa. 2. edition. cap. 13. nu. 5. Citatur ab his Nauarrus pro sua opinione, summa Hispana cap. 28. in additione ad num. 11. cap. 6. sed ibi satis aequivoce loquitur. Nam quarens, an religiosus sacerdos, fornicans teneatur fateri se esse religiosum, an sufficiat fateri se esse sacerdotem: ait, *Respondeo quod non*, ubi aequivoce loquitur, vix enim dignoscet, an ea responsio negis correspondeat priori parti quaestioni: & sic erit huius sententiae: an posteriori: & sic erit contraria. Et sum. Latin. c. 6. n. 13. in fine, neutrum etiam explicuit, sed tantum dicit religiosum fornicantem teneri explicare se religiosum esse.

23 Alij censent sacerdotem professum fornicantem non satisfacere dicendo se sacerdotem esse. Quod votum solemne religionis mutat speciem, aut notabiliter aggravat: & dicit contrarium non esse probabile: & similiter dicunt teneri explicare circumstantiam sacerdotij, nec satisfacere dicendo se professum esse, & ordine sacro initiatum: at si sacerdos non sit, satis fateri, explicando se professum esse, & ordine sacro insignitum, nec teneri explicare, & diaconus ne, an subdiaconus sit. Quia quamvis ordo sacerdotum voti non addat novam deformitatem, supra professionis votum: eam tamen addit, & notabiliter quidem aggravantem, ratione consecrationis ad ministeria divina: atque inter ipsos ordines sacros, eam addit sacerdotium. Quoniam ad longe altius ministerium dedicat. Dicunt etiam, si Episcopus sit, teneri explicare Episcopatum, ratione altioris consecrationis. Ita Petrus de Ledesma de sacramento, ubi de sacramento penitentiae cap. 19. circa circumstantiam, personae dub. 1. & 2. ad fol. 619.

24 Tandem alijs placet, etiam professum sa-

crificare dicendo se emisisse votum castitatis. Ita opinantur quidam, teste Henrico lib. 5. de penitentia c. 5. n. 6. in commento, litera. G. & ipse tantum vocat oppositam sententiam probabiliorum. Quare clare existimat hanc esse probabilem.

25 Sed ut meam sententiam explicet, praemittit eum, qui semel factum à se votum, repetit millies, nullam in se obligationem distinctam suscipere, sed veterem tantum renovare, ac confirmare: quare si votum id violet, vnus solum culpae reus erit: nec in confessione tenebitur voti saepius repetit mentionem facere. Quia omnia ea vota eodem proflus modo ad vnam religionis speciem pertinent. Sicut qui multa conficit instrumenta eiusdem obligationis, cum eisdem hypothecis, non plus alstringitur, quam vnico confecto instrumento. Et ita docent Medina. 1. 2. quaestio. 72. artic. 6. column. 2. versic. sed dices: & lib. 1. summae capit. 9. paulo ante §. 1. fol. 23. Ouard. 4. dist. 25. quaestio. vnica. post. 9. propositionem, corollario. 2. Henrico lib. 5. de penitentia cap. 5. num. 6. Azor lib. 11. institutionum moralium. c. 14. q. 1. ad finem. Manuel. 1. tomo summa. 2. edition. c. 23. nu. 4. conclus. 2. sine: & 2. tomo cap. 94. num. 9. Vega. 2. tom. sum. cap. 129. casu. 8. Eadem ratione est idem dicendum de iuramentis multiplicatis circa eandem rem, ut bene docet ibi Henriquez.

26 Erit tamen diuersa malitia necessario in confessione detegenda, si votum, & iuramentum de eadere facta violentur. Quod diuersa ratione pertinet ad religionis virtutem: nimirum, votum ob fidem datam Deo seruandam; iuramentum autem, ne Deus adducatur in testem falsò. Et ita docet Henriquez numer. praecedenti allegatus. Et clare videtur tenere Azor lib. 11. institutionum moralium capit. 10. quaestio. 2. §. alijs tamen non videtur, ubi ait vincula voti, & iuramenti super eadem re esse diuersa.

27 Prima conclusio sit. Professus fornicans satisfacit, si se votum emisisse dicat, quia id solemne votum à simplici non differt specie, neque alterius rationis vinculum est, sed solum accidentaliter, ut dixi dispart. 2. n. 7. & ita docent Doctores, quos in hac dispart. num. 24. retuli. Quamvis Medina lib. 1. summae capit. 14. §. 18. fol. 119. pagin. 2. Henriquez lib. 5. de penit. capit. 5. num. 6. in commento. litera. G. Petrus Ledesma numer. 23. allegatus. Aragon. 2. 2. quaestio.

88. articulo. 7. ad fin. Manuel. 1. tomo summae. 2. edition. cap. 53. num. 5. dicant, hunc non satisfacere, sed debere explicare professionem. Quod quidem est valde probabile etiam retenta nostra sententia. Quia licet id votum non differat essentialiter, & specie à voto simplici, addit tamen circumstantiam status religiosi notabilissime aggravantem.

28 Secunda conclusio si sit. Sacerdos & professus satis facit dicens, se sacerdotem esse. Haec est contra Doctores, numero. 23. allegatos, & tenent quos numer. 22. allegati, quia haec vota non sunt distinctae speciei, quamvis probabile est non satisfacere, quia videtur multo grauior Monachi fornicatio, ut ait Paleotus de notis & spuris capitulo decimo sexto, numero decimo quinto. Pro hac quoque conclusione, est Paludan. 4. distincti. vigesima octava, quaestione quarta, articulo primo, postea §. conclusionem numero. 14. ubi ait professum in sacris constitutum fornicantem, esse duplici voti reum. Cuius doctrinam non omnino approbo, ut dicam nu. 30.

29 Hiac inferitur professum satis faceri, si se votum solemne emisisse dicat. Quod constat à foriori ex dictis duplici numer. praecedenti.

30 Tertia conclusio. Sacerdos professus fornicans, satis facitur, se professum, tunc circum sacerdotio, dicens. Quia cum castitas non sit ex natura rei annexa consecrationi sacerdotij, sed ex voti ratione annexi: (ut probauimus numero secundo) sola malitia necessario consistenda confurgit ex voti transgressione. Tota autem malitia voti ordinis sacri violati inclusa est in voto solemniter professionis violari. Nec obstat, si dicas duplicem obligationem esse in sacro ordine insignitum, ad castitatem: alteram ex voto, alteram ex Ecclesiae praepcepto. Id enim numero decimo quarto reprobauimus. Nec similiter obstat, si quispiam obijciat, Ecclesiam annexuisse votum castitatis ordini sacro, ob ministerij sacri reuerentiam. At votum obligat propter fidem Deo praestandam: atque ita videtur diuersi fines virtutis religionis, ac proinde constituant diuersam speciem malitiam. Sicut ob id diuersa est malitia, ac duplex, ubi votum, & iuramentum de eadem re violantur, ut numero. 26. diximus. Hoc (inquam) non obstat. Quia quamvis

Ecclesia praecipiens, ut iniuncti emittant votum continentiae, eum suum habuerit: at votum continentiae emissum tantum obligat ex vi fidelitatis Deo debita: itaque si hi non vouerent in ordinis sacri assumptione, delinquerent contra praepceptum Ecclesiae iubentis, ut vouerent ob reuerentiam ordinis sacri: at id votum emittentes satisfacere huic praepcepto: & fini Ecclesiae, & sola superest obligatio voti ad castitatem, ut stet promissio facta, in Deicolum. Haec est aduersus Petrum de Ledesma allegatum numero. 23. Et videtur contra Paludanum, cuius verba retuli, numero. 28. Sed eam docent Medina lib. 1. summae cap. 14. §. 18. fol. 119. pagina. 2. Ouard. & Manuel allegati, numer. vigesimo secundo. Et clare tenent reliqui eod. numero vigesimo secundo allegati: dicunt enim satis esse sacerdotem professum dicere, se esse sacerdotem: quia vota ordinis, & professionis non variant speciem moralem: à foriori ergo dicent satis esse, professionem explicare.

31 Quarta conclusio. Sacerdos non professus fornicans non teneatur sacerdotij circumstantiam fateri: sed satisfacit se sacerdotem esse dicens. Haec est contra Petrum de Ledesma citatum, numero vigesimo tertio. Et ratio est, quod sacerdotium nullam aliam obligationem ad castitatem afferat, quam eam, quae confurgit ex voto emisso in subdiaconatu, (ut numero praecedenti diximus.) Nec reperitur ubi Ecclesia nouam obligationem iniunxerit: Quare scilicet ea Ecclesiae constitutio, & conebitus sacerdotis esset simplex fornicario. Non ergo diuersa malitia inuenitur, quam contra votum, quod in ceteris ordinibus sacris reperitur. Praeterea, quia licet ea circumstantia aliquantulum culpam augeat, sicut auget fornicantem esse sanctiorem, aut doctorem, aut maximis Dei beneficijs affectum: haec tamen non ita notabiliter aggravant, ut sit necessarium ea explicare. Et ita tradit Palacios quarta distincti. decima sexta disputatio. tertia columna. 13. postea primam conclusionem, versiculo vnde non fat erit. Henriquez lib. 5. de penit. capit. 5. numero. 6. commento, litera. G. Ludovicus Lopez. 1. par. instrud. c. 19. col. 9. §. praeterea huic affinis est.

Imò satis puto dicere, se voto castita-

ris ligatum esse. Quod tota malitia specifi-
ca superaddita conlurgat ex voti fractione
(vt numero. 30. probauimus.) & quan-
uis votum ordinibus sacris annexum sit fo-
lemne, non differt tamen à simplici per se
& essentialiter: sed ex sola Ecclesie con-
stitutione, & accidentaliter, quia Ecclesia
cõstituit, per id votum dissolui matrimo-
nium, vt probauit numero. 17. & 18. Quare
nullam aliam malitiam specificam repe-
tio, quam in voti simplici fractione: nec
auget ea circumstantia notabiliter (vt nu-
mero præcedente declarauimus.) Nec Ec-
clesiam irritasse matrimonium postea ini-
tum, constituit nouam circumstantia nec-
cessariõ fatendam (vt probauit disputat. 5.
numero. 16.) Hoc est contra Manuelem
allegatum, numero. 22. & contra Petrum
de Ledesma, numero. 23. relatum, dicen-
tes non sufficere explicare votum castri-
tatis. Sed ita docent S. tuncia de voto qua-
stion. 4. numero. 28. Henriquez lib. 5. de
penit. capit. 5. numero. 6. commento, lita-
ra. G. in fine.

33 Adde idem esse dicendum, licet forni-
cans sit Episcopus, non enim tenetur E-
piscopatus circumstantiam fateri. Quod
(vt probauit numero. 7.) nullam aliam obli-
gationem ad castitatem habeat, quam ra-
tionem voti annexi ordini sacro: vnde eius-
dem rationis est fornicatio Episcopi, ac
fornicatio cuiuscunque in ordine sacro
constituti. Hoc est contra Petrum de Le-
desma allegatum, num. 23. Et ideò hanc
sententiam dicit forè esse veram Palacios,
numer. 31. allegatus. Et tenet Henriquez
numero præcedenti relatus. Addit bene
Palacios ibidem, nec prælatum religionis
fornicantem teneri prelationis circumstan-
tiam fateri, sed solum se professum esse:
ob eandem rationem. Ex quo infero for-
nicationem Episcopi nondum consecra-
ti, sed tantum electi, & confirmati, nec
sacro ordine initiati, non excedere mali-
tiam simplici fornicationis, nec contine-
re circumstantiam necessariõ fatendam.
Quod nulli obligationi speciali ad castita-
tem aduerletur. Rursus infero, illi Epi-
scopo consecrato satis esse fateri, se con-
tra votum castitatis deliquisse, vt numer.
præcedenti diximus de sacerdote. Et doc-
cet Henriquez ibi allegatus. Et id aperte
probat ratio adducta. Sunt tamen hæc ac-
cipienda, nisi fornicatio illa ab Episcopo,
aut à religionis prælato admilla, ita publi-
ca esset, vt scapalium pareret: tunc enim

aduersus specialem officij obligationem
delinquerent, qua tenentur subditos non
solo verbo, sed ex iplo pacere: atq; ad e-
specialis malitia ex status, ac officij circũ-
stantia, contraheretur; eaq; necessariõ faten-
tenda.

34 Quinta conclusio. Si fornicetur religio-
sus Societatis Iesu, solis votis biennij, aut
coadiutoris temporalis, aut spiritalis: sim-
plicibus ligatus, nõ tenetur se religiosum
esse explicare: sed satis est, vt votum castri-
tatis explicet. Constat ex dictis numer. 27.
ibi de professo id diximus. Præterea, quia
si dicas statum religiosi, in quo illi per ea
vota verè & proprie constituitur, esse lon-
gè perfectiorem statu sacerdotis in seculo
(vt doceret D. Thom. 2. 2. question. 184.
art. 8.) arque ita ratione status augeri mali-
tiam. Id vtiq; fatebor, at id augmentum
non est adeò notabile, vt circumstantiam
necessariõ fatendam constituat. Quoniam
peccata religiosi non variant speciem, nisi
voto aduerlentur, vt docent Caiet. 1. 2. q.
7. art. 1. paulo post principium. Nauar. cap.
consideret, in principio num. 50. de pre-
nit. d. 5. & summ. cap. 6. Hispanè num. 11.
Latine numer. 13. qui in vtroq; loco addit,
nec eam status circumstantiam esse nec-
cessariõ fatendam. Et ita hanc conclusionem
docet Henriq. lib. 5. de penit. cap. 5. num.
6. in commento, litera. G. Probabile tamè
est teneri circumstantiam religionis expli-
care, tamquam notabiliter agrauantem, vt
numer. 27. dixi de professo, fornicante.

35 Ex dictis deducitur, qui expresse fecit ea-
stutatis votum, ac præterea iniurius est sa-
cro ordine, & emisit simplicia vota in So-
cietate Iesu, per quæ redditur verus reli-
giosus, si fornicetur, satis eum fateri, si di-
cat se contra votum castitatis peccasse. Quia
omnia ea vota non essentialiter differunt à
voto simplici. Nec votorum multiplicatio
efficit, vt ea sit necessariõ in confessione
detegenda (vt probauit. n. 25.) Et ita docet
Henriq. no. præcedenti allegatus.

36 Secundo deducitur, professum, qui se
non habiturum molliorem vovit, & trans-
gressus est, satis fateri se professum in dica-
do, tacito eo voto. Quia votum castitatis e-
misso in professione ad idem tenebatur,
nec multiplicatio votorum nouam affert
malitiam. Sic Llabasin methodo curatio-
nis animarum. p. 3. c. 4. §. 3. Et idè dicen-
dum est de clerico in sacris constituto, vel
religioso Societatis Iesu nondum profes-
so, aut iam professo, & de quocunque alio

qui votum castitatis fecit, imò & his om-
nibus, satis erit dicere, se contra votum ca-
stutatis, aut contra votum non polluendi
se, deliquisse. Quia in ijs sola malitia frac-
tionis voti reperitur, quòd enim aliterum
sit tolemne, alterum vero simplex est sola
differencia accidentalit. Et licet votum ca-
stutatis plura contineat, quã abstinentiam
à peccato molliciei: at dum violatur sola
mollietate habita, non amplius violatur, quã
si esset votum solius abstinentiæ à molli-
tie. Si tamen is ultra mollietatem, admitteret
aliud peccatũ in ea, castitati aduerlum, vt
delectationis morose in fornicatione cogita-
tione, aut cõcupiscentiæ ipsius, aut tactũ
cum tertia persona, non sat esset explicare
votum abstinentiæ à pollutione, sed aut si-
mul esset votum castitatis explicandum,

aut solũ id castitatis votum: quia in pecca-
to adiuncto non explicaretur circumstan-
tia violationis voti.

37 Sexta conclusio. Si initiatus sacris, aut
professus, aut qui alias votum castitatis e-
misit, iurando se astringat ad castita-
tem, non satis fatebitur fornicationem, de-
clarans professionem, ordinem, votũ, aut
solum iuramentum explicans, sed cum ali-
ijs vinculis tenetur iuramentum fateri.
Quòd sine diuersa rationis vincula neces-
sariõ in confessione detegenda, vt probauit
num. 26.

38 Ex dictis. n. 27. & n. 28. constat satis pro-
babile esse sacerdotem professum satisfac-
teri si se sacerdotem aut voto ligatũ dicat.

39 Ad argumenta proposita, nu. 17. constat
ex dictis, non minus in ijs, quibus non
fuit illud votum, quã in illis, quibus fuit.

DISPUTAT. VIGESIMA OCTAVA.

Vtrum sacer ordo dirimat matrimonium subsequens: & quo iure?

SVMMARIVM.

P^{roponuntur} textus probantes matrimonium
contractum post sacrum ordinem, nõ esse
irritum, nu. 1.

Est irritum, nu. 2.
Nunquam licuit in Ecclesia initiatis sacro or-
dine, matrimonium intrare, nu. 3.

Græcus sacris initiatus non potest mortua vxo
re aliam ducere, nu. 4.
Quid differat inter Ecclesiam Latinam, & Græ-
cam, quoad matrimonium ante ordines sa-
cros ritum, nu. 5.

An peccent Græci in sacris constituti, vrentes
matrimonium antea inito, nu. 6.

Soluuntur argumenta. Et explicatur, c. diaconi
d. 28. cap. quoniam, & cap. aliter. d. 31. &
an canonis sexta Synodi, quos vocant Trul-
lanos, sint authentici, nu. 7.

Quo iure sacer ordo matrimonium postea cõtra-
ctum dirimat? Explicatur quid differat inter
hanc questionem, & illã, an sit annexa ordi-
ni castitatis iure diuino, nu. 8.

Referuntur duplex sententia, nu. 9. & 10.
Proponitur sententia Aulhoris, nu. 11.

An ordo sacer iure nature, impediat matrimo-
nium subsequens, licet id non dirimat? nu-
mer. 12.

Episcopatus, quo iure dirimat matrimonium sub-

sequens: & quid, si is Episcopus nondum sit
consecratus, nec ordinis sacris, nu. 13.
Soluuntur argumenta, nu. 14.

D^{uplicem} petit questionem dis-
putatio præiens. Alteram, an or-
do sacer dirimat matrimonium
postea initum, alteram, quo iu-
re. Et circa priorem questionem, videtur
pars negans vera. Primò, ex canone. 6. A-
postolorum, ibi. Episcopus, aut presbyter
uxorem propriam nequaquam obtenta religio-
nis abiciat. Secundò, ex concilio Gangren-
si, canone. 4. ibi. Quicumque discernit à pres-
bytero, qui uxorem habuit, quòd eon oporteat
eõ ministrante de oblatione percipere, ane-
thema sit. Tertio, quia Stephanus Pontifex,
& referunt cap. aliter. d. 31. ait in Orienta-
li Ecclesia Clericos matrimonio copulari.
Nec eum morem reprehendit. Quarto,
quia. D. Aug. lib. 15. de ciuit. del. capit. 16.
Et referunt cap. vnic. 55. quæst. 1. ad finem,
verũ illud autẽ, sic ait. Ecclesiæ apostoli-
cæ instituta, quadam consilio perfectionis ad-
dit: vt potè de cõtinentia ministrorũ. Quintò,
ex. c. diacon. 28. d. quòd est ex Synodo An-
cyrana. 10. ibi. Diaconi quicumq; cum ordi-
nantur, si in ipse ordinatione professi sunt,
dicentes, velle se habere uxores, nec posse cõtra-